

MÜKELLEF BİLGİLENDİRME BÜLTENİ

İşe Başlama Bildirimi

- Gerçek Kişilerin işe başlama tarihinden itibaren 10 gün içerisinde işe başlama/bırakma bildirim formunu doldurarak **Nüfus Cüzdanı** ile birlikte Vergi Dairesine müracaat etmeleri gerekmektedir.

Adına mükellefiyet tesis edilecek kişinin Vergi Dairesine bizzat gelmesine imkan bulunmayan hallerde, nüfus cüzdanı aşlının mükellef ile aralarında hukuki, ticari veya mali bağlantı bulunan meslek mensubu, vekil, mümessil ve eş gibi kişiler tarafından da ibraz edilmesi mümkün bulunmaktadır.

- Tüzel Kişilerin işe başlama bildirimleri **ticaret sicili memurlukları** tarafından yapılmaktadır. Ticaret sicili müdürlüklerince tescil edilen tüzel kişiliklere ilişkin bilgiler elektronik ortamda Vergi Dairesince alınmaktadır.

Yoklama İşlemleri

(453 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği)

- Gerçek, tüzel ve tüzel kişiliği olmayan diğer kişilerin işe başlama bildirimleri üzerine mükellefiyet durumuna göre vergi türleri itibarıyla mükellefiyet tesisi işlemleri yoklama sonucu beklenilmeksizin aynı gün içerisinde gerçekleştirilmekte ve yoklamalar mükellefiyet tesis tarihi itibarıyla 15 gün içerisinde sonuçlandırılmaktadır.
- 22 Seri No.lu SMMM Genel Tebliğinde açıklandığı üzere meslek mensuplarınca imzalanarak yapılan işe başlama/bırakma bildirimine istinaden mükellefiyet yoklama sonucu beklenilmeksizin tesis edilir. Mükellefiyet tesis tarihinden itibaren en geç 1 ay içerisinde işe başlama yoklaması tamamlanmaktadır.
- Ayrıca, Başkanlığımız Vergi Dairelerince; işe başlama, adres değişikliği ve nakil işlemlerinde yapılacak yoklamanın zamanı (tarihi), mükelleflerin yapacakları bildirimlerde yer verecekleri iletişim bilgilerinden GSM numarasına ve elektronik posta adresine bilgilendirme mesajı olarak iletilmektedir. Bu

nedenle mükelleflerin bildirimlerinde yer verecekleri iletişim bilgilerinin doğruluğu, yapılacak yoklamanın tarihinden haberdar olmaları açısından önemlidir.

Elektronik Tebligat İşlemleri

(VUK 107/A md. Ve 456 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği)

-Mükelleflere tebligat işlemleri artık elektronik ortamda gerçekleştirilmekte olup bunun için mükellefiyet tesisi aşamasında mükelleflerce elektronik tebligat adresi alınması gerekmektedir.

Bu kapsamda;

- Gerçek kişilerin elektronik tebligat adresi almak için internet vergi dairesini kullanarak elektronik ortamda veya mükellefiyet tesisi için Vergi Dairesine başvurdukları sırada (456 Sıra No.lu VUK G.T. EK-2) “Elektronik Tebligat Talep Bildirimi”ni doldurarak başvurmaları gerekmektedir.
- Tüzel kişilerin ise elektronik tebligat adresi almak için (456 Sıra No.lu VUK G.T. EK-1) “Elektronik Tebligat Talep Bildirimi” ile mükellefiyet tesisinden itibaren 15 gün içinde ilgili Vergi Dairesine müracaat etmeleri gerekmektedir.
- Elektronik imzalı tebliğ evrakı, muhatabın elektronik ortamdaki adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda tebliğ edilmiş sayılacaktır.

Mükelleflerin ödev ve yükümlülükleri;

Vergi levhası alma

(VUK 5. md.- 408 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği)

- Yeni işe başlayan mükellefler mükellefiyet tesisinden itibaren 1 ay içerisinde, öteden beri işe devam edenler ise her yıl Mayıs ayının sonuna kadar internet vergi dairesinden (bizzat kendileri veya meslek mensupları aracılığıyla) vergi levhasını almak ve bulundurmamak zorundadırlar.

Defter tutma

(VUK 171-226 md. arası)

- Ticaret ve sanat erbabı, ticaret şirketleri, iktisadi kamu müesseseleri, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler, serbest meslek erbabı ile

gerçek usulde mükellef olan çiftçiler defter tutmak zorundadırlar.

- Defter tutma zorunluluğu olan tüccarlardan ticaret şirketleri, kurumlar vergisine tabi olan diğer tüzel kişiler ve yıllık alım- satım veya hâsılat tutarları VUK 177'nci maddede belirtilen hadleri aşanlar bilanço esasına göre defter tutmak durumundadırlar. Zorunluluk kapsamında bulunmayan mükelleflerden isteyenlerde ihtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutabilirler.
- Bilanço esasına göre defter tutma mecburiyeti bulunmayan yıllık alım- satım veya hâsılat tutarları VUK 177'nci maddede belirtilen hadlerin altında kalanlar ile Kurumlar Vergisi mükelleflerinden işletme hesabı esasına göre defter tutmalarına Maliye Bakanlığınca izin verilenler işletme hesabı esasına göre defter tutmak durumundadırlar.
- Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin; yevmiye defteri, defteri kebir, envanter defteri ve faaliyet konuları gereği tutmaları gereken diğer defterleri tasdik ettirmeleri gerekmektedir. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin ise işletme hesabı defteri tutmaları ve tasdik ettirmeleri gerekmektedir.
- Defter tutma mecburiyeti olan mükelleflerden;

TASDİK ZAMANI	
Öteden Beri İşe Devam Edenler	Defterin kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda
Yeniden İşe Başlayanlar	İşe başlamadan önce
Sınıf Değiştiren ve Yeni Mükellefiyete Girenler	Sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce
Tasdike Tabi Defterlerin Dolması Nedeniyle veya Sair Sebep Yeni Defter Tasdik Ettirme	Yeni defter kullanmaya mecbur olanların bunları kullanmaya başlamadan önce
Tasdik Yenileme	Defteri ertesi yılda kullanmak isteyenler Ocak ayı Hesap dönemi Maliye Bakanlığınca tespit edilenler bu dönemin ilk ayı içerisinde
Vergi Muafiyeti Kalkanlar	Muafıktan çıkma tarihinden başlayarak 10 gün içinde

tasdiki zorunlu defterlerini tasdik ettirmeleri gerekmektedir.

- Basit usule tabi mükelleflerin defter tutma zorunluluğu bulunmamaktadır. Ayrıca, gelir vergisi stopaj, gelir geçici vergi ve KDV beyannamesi verme zorunlulukları da bulunmamaktadır.

E-DEFTER, E-FATURA, E-ARŞİV

- Vergi mevzuatı uyarınca tutmakla yükümlü olunan defter, kayıt ve belgelerin zorunluluk getirilen durumlarda; E-DEFTER ve E-FATURA uygulaması üzerinden elektronik ortamda düzenlenmesi, tutulması ve saklanması gerekmektedir.

Bu kapsamda;

- 2014 ve müteakip hesap dönemleri brüt satış hasılatı 10 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler,
- Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli I sayılı listedeki malların imali, ithali, teslimi vb. faaliyetleri nedeniyle Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan lisans alan mükellefler,
- Petrol Piyasası Kanunu kapsamında madeni yağ lisansına sahip olanlar ile bunlardan 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31/12/2011 tarihi itibarıyla asgari 25 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olanlar,
- Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenler ile bunlardan 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31/12/2011 tarihi itibarıyla asgari 10 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olanlar,

E-FATURA ve E-DEFTER uygulamasına geçmek zorundadırlar.(421 ve 454 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği, 1 Sıra No.lu E-defter Genel Tebliği)

- E-fatura uygulamasına kayıtlı olan mükellefler mevzuatta yer verilen durum ve koşullarda E-ARŞİV uygulamasına geçmek zorundadırlar.

- Bu kapsamda; İnternet üzerinden satış yapan ve 2014 ve takip eden yıllarda brüt satış hasılatı 5 milyon TL ve üzerinde olanlara, E-ARŞİV uygulamasına geçme ve vergi mükellefi olmayanlara yönelik gerçekleştirilen internet satışlarına ait faturaları ise elektronik ortamda alıcısına iletme mecburiyeti getirilmiştir. Buna göre 2014 yılında internet satışı bulunan ve ilgili yıl brüt satış hasılatı 5 milyon TL'yi geçen mükellefler en geç 01/01/2016 tarihinde, 2015 yılında internet satışı bulunan ve ilgili yıl brüt satış hasılatı 5 milyon TL'yi geçen mükellefler ise en geç 01/01/2017 tarihinde e-ARŞİV uygulamasına geçiş yapmak zorundadırlar.(433, 464 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği)

Defter-Beyan Sistemi

(486 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği)

- Defter-beyan sistemi; serbest meslek erbabı, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ile basit usule tabi olan mükelleflerin kayıtlarının elektronik ortamda tutulmasına, bu kayıtlardan serbest meslek erbabı ile işletme hesabı esasına göre defter tutanların defterlerinin elektronik olarak oluşturulması ve saklanmasına, vergi beyannameleri, bildirim ve dilekçelerin elektronik olarak verilebilmesine, elektronik ortamda belge düzenlenebilmesine imkan tanıyan ve kapsamda yer alan mükelleflerin Gelir İdaresi Başkanlığı veri tabanında yer alan diğer bilgilerini mükelleflerin bilgisine sunan bir sistemdir.
- Serbest meslek erbapları ile basit usule tabi mükellefler (noterler ile noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar hariç) 01/01/2018, kapsamdaki diğer mükellefler ise 01/01/2019 (serbest meslek kazanç defteri yanında işletme hesabı esasına göre defter tutanlar açısından 01/01/2018) tarihinden itibaren sistemi kullanmaya başlayacaklardır.

Beyanname verme (e-beyan)**(340,346 ve 386 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği)**

- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin mükellefiyet tesis edilen vergi türleri itibarıyla zorunlu olarak vermeleri gereken beyannamelerini (kanuni süresinde beyannamesini meslek mensubuna imzalatma zorunluluğu bulunan mükelleflerin meslek mensubu aracılığıyla meslek mensubuna imzalatma zorunluluğu bulunmayan mükelleflerin ise istemeleri halinde kendileri tarafından) elektronik ortamda göndermeleri gerekmektedir. Beyannamelerin kanuni süresi içerisinde verilmemesi halinde her beyanname için özel usulsüzlük cezası kesilir.

Mükellefiyete ilişkin olarak vergi türleri itibarıyla verilmesi gerekli olan beyannamelerin (bazılarının) verilme ve ödeme süreleri tablo halinde gösterilmiştir.

Beyanname Türü	Verilme Süresi	Son Ödeme Günü
Yıllık Kurumlar Vergisi	İzleyen yılın 1-25 Nisan dönemi	Nisan ayı sonu
Yıllık Gelir Vergisi	İzleyen yılın 1-25 Mart dönemi	1.Taksit Mart ayı sonu 2.Taksit Temmuz ayı sonu
Basit Usulde Gelir Vergisi	İzleyen yılın 1- 25 Şubat dönemi	1.Taksit Şubat ayı sonu 2.Taksit Haziran ayı sonu
Geçici Vergi	(3 aylık dönemi izleyen 2. ayın 14. günü akşamı)	(3 aylık dönemi izleyen 2. ayın 17. günü akşamı)
	1.Dönem 14 Mayıs	1.Dönem 17 Mayıs
	2.Dönem 14 Ağustos	2.Dönem 17 Ağustos
	3.Dönem 14 Kasım	3.Dönem 17 Kasım
	4.Dönem 14 Şubat	4.Dönem 17 Şubat
Katma Değer Vergisi	İzleyen ayın 24.günü	Beyanname verilen ayın 26.günü
Aylık Muhtasar	İzleyen ayın 23.günü	Beyanname verilen ayın 26.günü
Üç Aylık Muhtasar	3 aylık dönemi izleyen ayın 23.günü	Beyanname verilen ayın 26.günü
	23 Ocak	
	23 Nisan	
	23 Temmuz	
	23 Ekim	
Damga Vergisi	İzleyen ayın 23.günü	Beyanname verilen ayın 26.günü
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi Beyannamesi (BSMV)	İzleyen ayın 15.günü	Beyanname verme süresi içinde
G.V.K Geçici 67. maddeye göre verilecek Beyanname	İzleyen ayın 23.günü	Beyanname verilen ayın 26.günü

K.V Kanunu 15. ve 30. md. Göre yapılan tevkifat ile ilgili muhtasar	İzleyen ayın 23.günü	Beyanname verilen ayın 26.günü
Özel Tüketim Vergisi (ÖTV)	I.Sayılı Listedeki Mallar: İlk 15 gün için ayın ayın 25'i ikinci 15 gün için ertesi ayın 10'u	Beyanname verme süresi içinde ödenir
	II. Sayılı Listedeki	
	Kayıt ve tescile tabi olmayan mallar ile	
	III ve IV sayılı listedeki malların teslimini izleyen ayın 15. günü akşamına kadar	
	II. Sayılı Listedeki kayıt ve tescile tabi mallar için işlemlerin tamamlanmasından önce beyanname verilir.	

Borç Tecil İşlemleri**(6183 say. Kanun 48. md.- 1 Seri No'lu Tahsilat Genel Tebliği)**

- Vadesi geçmiş ve ödenmemiş vergi borcu bulunan mükelleflerin Vergi Dairesine başvurarak tecil kapsamına giren borçlarını mevzuatta belirlenen koşul ve tecil faizi oranı dahilinde taksitlendirmeleri mümkün bulunmaktadır. Bu şekilde mükellefin vadesi geçmiş ve ödenmemiş borçlarına ilişkin olarak idarece yürütülecek (ödeme emri tebliği, haciz ve e-haciz gibi) cebri tahsilat işlemlerine muhatap olması gibi bir durum söz konusu olmayacaktır.

Ödeme Kaydedici Cihaz**(3100 say. Kanun-465 ve 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği)**

- Perakende satış yapacak olan gerçek veya tüzel kişi mükelleflerin yeni nesil ödeme kaydedici cihaz (YNÖKC) kullanma zorunlulukları bulunmaktadır. Bu kapsamda bulunan mükellefler tarafından YNÖKC satış bayilerine müracaat edilerek cihaz alımında bulunulacak olup mükelleflerce satın alınan söz konusu cihazlara ilişkin bilgilerin Gelir İdaresi Başkanlığına bildirim YNÖKC satış bayileri tarafından elektronik ortamda yapılacaktır.

- Bu bağlamda,daha önce mükelleflerin vergi dairesine giderek gerçekleştirdikleri ÖKC'lere ilişkin izin yazısı alma, vergi dairesine kaydettirme, ÖKC Levhası alma, ÖKC'lerin başkalarına devri veya hurdaya ayrılması gibi nedenlerle kaydını silme işlemlerine ilişkin yükümlülükler yürürlükten kaldırılmıştır.

Sahte belge kullanımı**(KDV Genel Uygulama Tebliği)**

- Bilerek veya bilmeyerek sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanan mükellefler mevzuatta yer verilen durumlarda Özel Esaslar uygulamasına ve ayrıca cezalara muhatap olmaktadır. Gelir İdaresi Başkanlığı ve Vergi Dairelerince mükelleflerin alım-satımlarına ilişkin tüm veriler titizlikle incelenmekte ve şüpheli görülen durumlarda mükellefler hakkında (takdire sevk, inceleme, özel esaslar uygulaması vb.) işlemler yapılmaktadır. Mükelleflerin böyle bir durumla karşılaşmaması için alım-satım işlemlerinde gerçeğe aykırı bildirimlerde bulunmaktan kaçınmaları gerekmektedir.

Form Ba- Form Bs verme

- Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin** 5.000 TL ve üzeri her türlü mal ve hizmet alım-satımlarını, Form Ba- Form Bs ile aylık dönemler halinde elektronik ortamda bildirmeleri gerekmektedir. Bildirimlerin kanuni süresi içerisinde verilmemesi halinde, her bildirim dönemi için özel usulsüzlük cezası kesilir.

Tahsilat ve Ödemelerin Tevsik Zorunluluğu**(459 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği)**

- Mevzuat hükümlerine göre tevsik zorunluluğu bulunan mükelleflerin 7.000-TL üzerindeki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri zorunludur.
- İşyerleri ve işletmelerinde İş Kanunu hükümlerinin uygulandığı işverenler ile üçüncü kişiler 01/06/2016 tarihinden itibaren Türkiye genelinde çalıştırdıkları işçi sayısının en az 5

olması halinde, çalıştırdıkları işçiye o ay içinde yapacakları her türlü ödemenin kanuni kesintiler düşüldükten sonra kalan net tutarını, bankalar aracılığıyla ödemekle yükümlüdürler.

- Konutlarda, her bir konut için aylık 500-TL ve üzerinde kira geliri elde edenler ile, işyerlerinde ise işyerini kiraya verenler ile kiracıların (tutarına bakılmaksızın) kiraya ilişkin tahsilat ve ödemelerini banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri gerekmektedir. (268 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği)

Mükellefiyetteki değişikliklerin bildirilmesi

- Mükellefiyette meydana gelen değişikliklerin (adres değişikliği, iş değişikliği, işletme değişikliği) meydana geldiği tarihten itibaren 1 ay içerisinde ilgili Vergi Dairesine bildirilmesi gerekmektedir. Bildirim üzerine gerekli yoklama ve diğer işlemler süresi içerisinde gerçekleştirilir.

İşi bırakmak isteyen Gerçek kişi mükelleflerin ödevleri;

- Gerçek kişilerin; işi bırakmadan itibaren 1 ay içerisinde işi bırakma bildirimini ile bağlı buldukları Vergi Dairesine başvurarak işi bırakma keyfiyetini bildirmek zorundadırlar.
- İşi bırakan mükelleflerden kullanılan belgelerin en son ciltleri, kullanılmamış olarak ellerinde kalan belgelerin ciltleri ile ödeme kaydedici cihazlara (eski nesil) ait levha istenir.
- İşi bırakma tarihinden önceki dönemlere ilişkin beyanname ve bildirimlerin de süreleri içerisinde verilmesi gerekmektedir.
- **Ölüm halinde;**
-Mükellefin ölümü, mirasçıları tarafından ölüm tarihinden itibaren 1 ay içinde mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine bildirilir.
-Mirasçılardan herhangi birinin ölümü bildirmesi diğer mirasçıları bu ödevden kurtarır.

-Yapılan yoklama sonucunda varislerin faaliyete devam ettiğinin tespiti veya murisin ölümünden itibaren mirasçıların aynı işe aralıksız devam etmek istemeleri halinde mükellefiyet tesis edilir. İşe devam eden mirasçıların, murisin mevcut defter ve belgeleri ile ödeme kaydedici cihazını ölüm tarihini içeren takvim yılı sonuna kadar kullanabilmeleri mümkün bulunmaktadır.

-Ölüm tarihinden önceki dönemlere ilişkin beyanname ve bildirimler süreleri içerisinde verilir.

-Ayrıca, ölüm halinde, mirasçılar tarafından yerine getirilmesi gereken bildirim ve beyanname verme sürelerine üç ay eklenir. Ancak, gelir vergisi beyannamesi ölüm tarihinden itibaren 4 ay içerisinde verilir.

İşi bırakmak isteyen Tüzel kişi mükelleflerin ödevleri;

Tüzel kişilerin; işi bırakmaları fesih, tasfiye ve iflas ile mümkün olmaktadır. Fesih, tasfiye ve iflas hallerinde yükümlülük, vergiye ilişkin olay ve işlemlerin tamamen sona erdirilmesine kadar devam eder.

-Tasfiyenin kapanışına ilişkin bildirim veya dilekçe ekinde;

- Tasfiye kapanış kararının noter onaylı örneği ya da vergi dairesi yetkililerine onaylatmak üzere aslı ve fotokopisi ile tasfiye kapanış kararının tescil tarihini gösteren Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ilan makbuzu.
- Ancak, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin aslı ibraz edilirse tasfiye kapanış kararının noter onaylı örneği ile Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ilan makbuzu aranmaz.
- İflas durumunda ise ilgili makam tarafından gönderilen iflasın kapandığına ilişkin karar aranır.

Ayrıca, işi bırakma bildirimini ile ödeme kaydedici cihazlara (eski nesil) ait levha, kullanılan belgelerin en son ciltleri, kullanılmamış olarak ellerinde kalan

belgelerin ciltlerinin de imha edilmek üzere Vergi Dairesine ibrazı gerekmektedir.

İnteraktif Vergi Dairesi (492 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği)

- Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından sunulan hizmetlerden kişilerin elektronik ortamda yararlanabilmesi; vergisel yükümlülüklerin mükelleflerce kolay ve hızlı bir şekilde yerine getirilebilmesi, beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelerin elektronik ortamda verilebilmesi ve bu belgelere ilişkin yapılan işlemlerin sonuçlarının ilgililerine elektronik ortamda sunulması amacıyla İnteraktif Vergi Dairesi Uygulaması oluşturulmuştur.
- İnteraktif Vergi Dairesi uygulamasına internet üzerinden <https://ivd.gib.gov.tr> adresinden ve “İnteraktif Vergi Dairesi mobil uygulaması” üzerinden ulaşılabilmektedir.
- Bu kapsamda mükelleflere; borç ödeme, e-tebligat sistemine dahil olmak için talepte bulunulması, VUK 376’ncı maddesi kapsamında cezalarda indirim talebinde bulunulması, uzlaşma talebinde bulunulması, mükellefiyet durum yazısı alınması, borç durum yazısı talebinde bulunulması, özgelge talep edilmesi, işe başlama bildiriminde bulunulması, adres değişikliği bildiriminde bulunulması, iş yerlerinin (şubelerin) sayısında meydana gelen artış veya azalışlara ilişkin bildirimde bulunulması, işi bırakma bildiriminde bulunulması, izaha davet müessesesi kapsamında izahta bulunulması, 6183 sayılı Kanununun 48’incimaddesi kapsamında tecil talebinde bulunulması, vergi türü dönem değişikliğine ilişkin talepte bulunulması, muhtasar beyanname verilmeyeceğine dair dilekçe verilmesi, iş ve işlemler için “genel dilekçe” verilmesi ve Başkanlıkça uygun görülen diğer iş ve işlemleri İnteraktif Vergi Dairesi Uygulaması üzerinden yapabilmelerine imkan sağlanmıştır.